

Osobitá dramatizácia Pána Much presúva ťažisko "alegorického príbehu" z románovej predlohy od nositeľa Nobelovej ceny Williama Goldinga do podoby hranej kritiky spoločnosti, ktorej problémom sa stáva vyrovnávanie sa s ľudskou povahou, reflexia morálnosti a vyrovnávanie sa s tiesnivým vedomím konečnosti civilizácie.

Z pohľadu antropologického cynizmu by sa dalo povedať, že hra predstavovala pohľad na "racionálne zvieratá" - ľudí zbavených ľudskosti, ako sa snažia imitovať civilizovanosť za pomoci symbolov, ako lastúra, Čunasové okuliare, bubny, detské básničky, nôž, alebo hlava Pána much.

Toto dramatické spracovanie naproti románu ešte umocňuje dosadenie žien do príbehu, vďaka čomu sa presun síl v konflikte dvoch alfa samcov - Ralpa a Jacka - pre diváka sžitého so stereotypom evolučnej pozície žien a skupinovým konformizmom stáva jednoducho pochopiteľný, ľahko erotický a tak strata ľudskosti je prirodzená a podporená egom vodcu skupiny.

Fiktívna objektívnosť Ralpa a Čunasa a ich obhajoba rácia upadá pod pokúšením k lovu a zapojením sa do smrtonostných rituálov. Detská nevinnosť a hry sa menia na dospelácke vraždeniace rituály. V týchto momentoch sa prepadá tenká vnútorná hranica medzi nevinnosťou a hriechom, lastúrou a nožom, dobrom a zlom v duchu vnútornej plurality a deindividualizácie v sebe postavy objavujú Pána much, zlo predtým tak vzdialené deťom v ich "civilizovanom" svete.

V záverečnom obraze, pri vyslobodení zdivočelých detí z ostrova, sa opäť vyobrazuje zrkadlenie v postapokalyptickej spoločnosti dospelých, kde straty na životoch skupiny detí sú konfrontované s realitou po tretej svetovej vojne.

Profidivadlo zvládlo túto ťažkú a temnú tému na výbornú.

Peter Privalinec